

ODRŽAVANJE RAČUNARA

u kombinaciji sa starijom verzijom odgovarajućeg DLL-a, već često ni starije verzije nekih aplikacija nisu kompatibilne sa novijim verzijama njihovih DLL-ova! To praktično znači da, čak i tako jednostavna procedura kao što je instaliranje softverske dopune za neki aplikativni program, može dovesti do prestanka funkcionisanja nekog drugog programa. Dobrodošli u DLL pakao!

Druga strana ovog dvostrukog prokletstva ogleda se u *Windowsovoj Registry bazi*, očigledno skrojenoj po uzoru na jedan sličan mehanizam koji je korišćen u nekim prastarim verzijama Novell NetWarea. Istovremeno sa uvođenjem operativnog sistema Windows NT, u Microsoftu su odlučili da se odreknu jednostavnih, tekstualnih konfiguracijskih fajlova, u korist jednog veoma problematičnog, centralizovanog registra. Mada bi, doduše, čitav ovaj koncept registra mogao da funkcioniše kada bi bio pravilno implementiran, uz odgovarajući broj alata za efikasno upravljanje i rigoroznu kontrolu nad njim, Microsoft je po svim ovim pitanjima beznadežno podbacio. Kao rezultat toga, dobili smo registar koji pre podseća na džinovsku gomilu špageta, od čijeg se dešifrovanja čak i osvedočenim stručnjacima diže kosa na glavi. Na jednom tipičnom Windows računaru, registar raste poput kvasca - bespotreben i zastareli podaci raštrkani su svuda unaoko, dok se novi podaci nasumično ubacuju, bez imalo brige oko mogućih konflikata i obezbeđenja kompatibilnosti sa ranijim verzijama softvera (tzv. backward compatibility). Osim toga, Microsoft svojim korisnicima pruža samo najosnovniji alat za održavanje registra, mada su čak i oni najkvalitetniji komercijalni alati ove vrste koji se mogu naći na tržištu, jedva sposobni da tek u neznatnoj meri razmrse ovu bezličnu gomilu podataka.

Posledica svega toga jeste da faktički svaki Windows računar sadrži u sebi klicu sopstvenog uništenja. Tokom meseci i godina, kako korisnik vrši instaliranje novih i brisanje starih softverskih programa, Windows postepeno postaje sve nestabilniji. Sve češće dolazi do pojave konflikata između DLL-ova, a performanse računara se sve više pogoršavaju. Ovaj fenomen je u celom svetu poznat kao "raspadanje Windowsa" (Windows Rot). Iako se raspadanje Windowsa može donekle usporiti pažljivim instaliranjem softvera i periodičnim čišćenjem registra, na osnovu ličnog iskustva vam možemo potvrditi da ovaj proces ništa ne može u potpunosti zaustaviti.

Iz Microsofta uporno tvrde da će Vista jednom za svagda rešiti problem raspadanja Windowsa, ovaj put zasigurno. Oni su možda i u pravu, ali mi im nešto ne verujemo. Na žalost, jedini siguran lek protiv raspadanja Windowsa za koji mi znamo, ne računajući mogućnost da u Microsoftu iznenada odluče da krenu sa redizajniranjem Windowsa od nule ili da vi pređete na upotrebu nekog drugog operativnog sistema, sastoji se u tome da hard drajv do koske ogolite, da reinstalirate Windows i sve aplikativne programe i da zatim obnovite svoje podatke. Većina iskusnih korisnika to čini na svakih šest meseci ili jednom godišnje, čak i oni koji računar samo povremeno upotrebljavaju verovatno će imati koristi ukoliko "svežu" instalaciju Windowsa vrše svake ili eventualno svake druge godine. Jedan od pouzdanih pokazatelja da je došlo vreme za reinstalaciju operativnog sistema jeste kada vaš računar počne da se ponaša čudno, ali na način koji se ne može pripisati dejstvu virusa ili nekom hardverskom problemu, naročito ukoliko se to desi odmah nakon što ste instalirali neki novi softver, ažurirali drajvere, ili izvršili neke druge značajnije izmene u sistemu. Međutim, raspadanje Windowsa se može manifestovati i na mnogo suptilinije načine. Ako ste svoj Windows računar godinu-dve koristili bez ijedne reinstalacije sistema i čini vam se da je on sada znatno sporiji nego pre, to verovatno nije samo plod vaše maštice. Pored pogoršanja performansi, raspadanje Windowsa može prouzrokovati i masu drugih problema, od ozbiljnih preopterećenja memorije pa sve do potpuno nepredvidivih i spontanih restartovanja računara. S obzirom na to da je veoma teško prepoznati i pravilno dijagnostikovati sve moguće simptome raspadanja Windowsa, pa čak i precizno ustanoviti u kom je obimu ono zahvatilo neki konkretni računar, preporučujemo vam da svežu instalaciju Windowsa odradite barem jedanput godišnje, bez obzira na to da li vi to zaista smatrati neophodnim ili ne.

Ček-lista periodičnog održavanja računara

U tabeli 3.3 sumarno su prikazane procedure koje bi, po našem mišljenju, trebalo izvršavati u sklopu periodičnog preventivnog održavanja računara.

Tabela 3.3: Ček-lista periodičnog preventivnog održavanja (učestalost izvršavanja)

Aktivnost	Svakodnevno	Jednom sedmično	Jednom mesečno	Svaka 3 meseca	Svakih 6 meseci	Jednom godišnje
Kreiranje rezervnih kopija radnih i konfiguracijskih podataka	+					
Pokretanje Microsoftovog Automatic Update servisa (radi instaliranja kritično važnih softverskih dopuna OS-a)	+					
Ažuriranje virusnih definicija u antivirusnom programu	+					
Skeniranje računara pomoću antivirusnog programa	+					
Ažuriranje definicija u malware skeneru	+	+				
Skeniranje računara pomoću malware skenera	+	+				
Usisavanje prašine sa spoljne strane računara		+				
Skeniranje/čišćenje/prepakivanje Registry baze		+				
Defragmentacija hard drajva		+				
Provera drajvova upotrebom pomoćnog programa scandisk	+		+			
Brisanje rezervnih, privremenih i dupliranih fajlova	+		+			
Pokretanje servisa Windows Update i Office Update (radi preuzimanja i instaliranja preporučenih softverskih dopuna)	+		+			
Provera postojanja novih softverskih dopuna za ne-Microsoftove aplikacije	+		+			
Potpuni backup sistema	+		+			
Uklanjanje nepotrebnog i demo softvera, kao i softvera za koji je ostekao rok besplatne upotrebe		+		+		
Provera postojanja dopuna za firmware optičkih drajvova		+	+			
Provera postojanja novih drajvera za grafičku karticu		+	+			
Provera postojanja dopuna za firmware hard drajva, zvučne i mrežne kartice i ostalih ugrađenih komponenata			+	+		
Osvežavanje arhiviranih rezervnih kopija			+	+		
Provera postojanja dopuna za BIOS na matičnoj ploči (instaliranje vršiti samo ako je to zaista neophodno)			+	+		
Temeljno čišćenje računara, spolja i iznutra			+	+	+	
Skidanje nepotrebnih hardverskih komponenata i brisanje njihovih drajvera				+	+	
Formatiranje hard drajva i reinstalacija Windowsa				+	+	